

MÀSTER EN PERIODISME LITERARI,
COMUNICACIÓ I HUMANITATS

FILOSOFIA I ANTROPOLOGIA DE LA COMUNICACIÓ

Curs format per dues matèries:

- Filosofia de la Comunicació
- Antropologia de la Comunicació

Professors: David Vidal i Ulises Márquez

ANTROPOLOGIA DE LA COMUNICACIÓ per Ulises Márquez

Tota forma de comunicació humana recolza necessàriament en unes bases antropològiques, que els qui es dediquen a la comunicació haurien de conèixer amb una certa profunditat. Aquest curs, impartit per un antropòleg de professió, té com a finalitat tractar amb un cert detall aquelles qüestions antropològiques que es troben estretament vinculades amb els processos comunicatius, és a dir, amb la diversitat de llenguatges que estan a disposició de l'ésser humà per a emparauclar la realitat i ell mateix. Després d'escatir breument quin mètode antropològic empra el docent, s'exposaran les qüestions relatives al poliglotisme de l'ésser humà. La problemàtica a l'entorn del símbol, del mite, de la narració i de la cultualitat ocuparan un lloc de preferència en el curs.

TEMARI

1. *Introducció*

2. *L'antropologia*

2.1. Metodologia (Estructura – Història)

2.2. Les trampes de l'antropologia (breu història de la disciplina)

- 2.2.1. la ideología colonial
- 2.2.2. el darwinisme social
- 2.2.3. antropologies britàniques
- 2.2.4. antropología francesa

3. *Útils*

- 3.1. Símbol
- 3.2. Mite
- 3.3. Imatge i concepte (Logomítica)
- 3.4. Cultualitat
- 3.5. Narració
- 3.6. Història
- 3.7. Ciutat (Breu esbós d'antropología de la ciutat)

4. *La comunicació*

- 4.1. La transmissió com a categoria antropològica
- 4.2. La traducció com a categoria antropològica
- 4.3. Informació i comunicació
- 4.4. Comunicació i societat
- 4.5. Comunicació i velocitat

BIBLIOGRAFIA

- ADAMS, Williams Y., *Las raíces filosóficas de la antropología*, Madrid, Trotta, 2003.
- ASSMANN, Jan, *Historia y mito en el mundo antiguo. Los orígenes de la cultura en Egipto, Israel y Grecia*, Madrid, Gredos, 2011.
- AUGÉ, Marc, *Los “no lugares”. Espacios del anonimato*, Barcelona, Gedisa, 1996.
- BLUMENBERG, Hans, *La legibilidad del mundo*, Barcelona-Buenos Aires-México, Paidós, 2000.
- CASTORIADIS, Cornelius, *Los dominios del hombre. La encrucijada del laberinto*, Barcelona, Gedisa, 1994.
- DUCH, Lluís, *Mito, interpretación y cultura. Introducción a la logomática*, Barcelona, Herder, 2002.
- DUCH, Lluís y CHILLÓN, Albert, *Un ser de mediaciones. Antropología de la comunicación*, vol. I, Herder, 2012.
- DUCH, Lluís, *Simbolismo y salud. Antropología de la vida cotidiana I*, Madrid, Trotta, 2002.
- DUCH, Lluís, *Estaciones del laberinto. Ensayos de antropología*, Barcelona, Herder, 2004.
- DUCH, Lluís, *Llums i ombres de la ciutat. Antropología de la vida quotidiana 3*, Montserrat, PAM, 2000.
- HUYSEN, Andreas, *Modernismo después de la posmodernidad*, Barcelona, Gedisa, 2011.
- MARQUARD, Odo, *Las dificultades con la filosofía de la historia. Ensayos*, Valencia, Pre-Textos, 2007.
- ROMBACH, Heinrich, *El hombre humanizado. Antropología estructural*, Barcelona, Herder, 2004.
- SENNETT, Richard, *Carne y piedra. El cuerpo y la ciudad en la civilización occidental*, Madrid, Alianza, 1997.

3. Procediments d'avaluació proposat

Crec que la millor manera, atès que el nombre d'estudiants no és molt alt, és establir un *modus operandi* a partir de l'entrevista del docent amb cadascun dels participants en el màster.

FILOSOFÍA DE LA COMUNICACIÓN per David Vidal Castell

OBJECTIVOS DEL CURSO Y TEMARIO

El curso se propone exponer los fundamentos antropológico-filosóficos necesarios para el estudio de la comunicación, con especial atención a las aportaciones procedentes de la hermenéutica y la filosofía del lenguaje. Se hará especial hincapié en el estudio de la semiosis, el giro lingüístico, la narración y la imaginación, esenciales para la comprensión de la comunicación mediática de nuestro tiempo.

- 1. Introducción. Planteamiento general e introducción a la problemática:** Programa, bibliografía, tutorías, evaluación. Fundamentos de antropología filosófica. El concepto de ‘mediación’. Presencia y alcance de la ‘comediación’
- 2. El giro semiótico**
- 3. La toma de conciencia lingüística**
- 4. ‘Animal symbolicum’**
- 5. La dialéctica ‘mythos’/‘logos’**
- 6. Imaginación y creatividad**
- 7. El paradigma narrativo**
- 8. Semiosis y facticidad**
- 9. Olvido y memoria**
- 10. Tecnología y tecnolatría**

BIBLIOGRAFÍA BÁSICA

Ernst Cassirer, *Antropología filosófica*, México, FCE

Josep Casals, Afinidades vienesas, Barcelona, Anagrama, 2007

Max Scheler, *El puesto del hombre en el cosmos*, Barcelona, Alba Editorial

George Steiner, *Después de Babel. Aspectos del lenguaje y de la traducción*, Madrid, FCE, 1980.

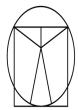
Gilbert Durand, *Las estructuras antropológicas del imaginario*, Introducción, México, FCE, 2004

Wilhelm Dilthey, *Dos escritos sobre hermenéutica*, Madrid, Istmo, 2000

Gadamer, *Verdad y método*, vol. I, Salamanca, Sigueme, 1993

Paul Ricoeur, “Narratividad, fenomenología y hermenéutica”, en *Anàlisi*, nº 25, 2000

Walter Benjamin, “El narrador”, en *Para una crítica de la violencia y otros ensayos. Iluminaciones IV*, Madrid, Taurus, 1998, pp. 111-134.

MÀSTER EN PERIODISME LITERARI,
COMUNICACIÓ I HUMANITATS

Josep Simon, *Filosofía del signo*, Madrid, Gredos, 1998

Karl-Otto Apel, *Semiotica filosófica*, Buenos Aires, Prometeo, 2008

Lewis Mumford, *El mito de la máquina. Técnica y evolución humana*, Logroño, Pepitas de Calabaza, 2010.

Lluís Duch y Albert Chillón, *Un ser de mediaciones. Antropología de la comunicación*, vol. I y vol. II, Barcelona, Herder, 2012

David Vidal Castell, *El malson de Chandos*, Bellaterra, Aldea Global, 2005.